

Kartläggning av samverkansformer mellan socialtjänsten och Arbetsförmedlingen

Redovisning av regeringsuppdrag S2014/3701/FST

2015-04-15

Förord

I denna rapport redovisar Socialstyrelsen och Arbetsförmedlingen uppdraget att kartlägga och sammanställa exempel på välfungerande samverkansformer mellan socialtjänsten och Arbetsförmedlingen avseende personer med ekonomiskt bistånd (S2014/3701/FST).

Uppdraget har resulterat i ett webbaserat inspirationsmaterial om samverkan riktat till beslutsfattare, chefstjänstemän och handläggare inom Arbetsförmedlingen och inom kommunernas socialtjänst och arbetsmarknadsenheter. Materialet finns tillgängligt via Arbetsförmedlingens, Socialstyrelsens och Sveriges kommuner och landstings (SKL) webbplatser.

På Socialstyrelsen har Gunnel Hedman Wallin varit projektledare och ansvarig enhetschef är Annika Öquist, Avdelningen för kunskapsstöd. Inom Arbetsförmedlingen har Malin Årskog Mandelius och från den 15 januari 2015 Johan Vikström varit projektledare. Ansvarig avdelningschef är Jeanette Azinovic, avdelningen förmedlingstjänster.

Tack till personalen inom socialtjänsten, kommunernas arbetsmarknadsenheter och Arbetsförmedlingen som deltog i fokusgrupperna och med stort engagemang delade med sig av sina erfarenheter.

Lars-Erik Holm
Generaldirektör
Socialstyrelsen

Mikael Sjöberg
Generaldirektör
Arbetsförmedlingen

Innehållsförteckning

Förord	3
Innehållsförteckning	5
Uppdraget	7
Bakgrund	7
Uppdragets genomförande	7
Vad är välfungerande samverkansformer?	7
Kartläggningen av samverkansformer	8
Urval	9
Fokusgrupper i sex kommuner	9
Sammanställning av ett inspirationsmaterial	10
Resultat	11
Viktiga lärdomar om samverkan	11
En webbplats för att sprida kunskap om samverkan	12
Avslutande diskussion	13
Bilaga 1	15
Urvalet av kommuner utifrån resultaten i Öppna Jämförelser	15
Bilaga 2	16
Intervjuguide för fokusgrupp kring välfungerande samverkansformer	16

Uppdraget

Socialstyrelsen och Arbetsförmedlingen fick den 24 april 2014 ett gemensamt uppdrag (S2014/3701/FST) av regeringen att kartlägga och sammanställa exempel på välfungerande samverkansformer mellan socialtjänsten och Arbetsförmedlingen avseende personer med ekonomiskt bistånd. I uppdraget ingår också att sprida kunskap om dessa samverkansformer till socialtjänsten och inom Arbetsförmedlingen. Av uppdraget framgår att kartläggningen och sammanställningen av välfungerande samverkansformer gäller ett urval av kommuner, till exempel kommuner som till Socialstyrelsens öppna jämförelser rapporterat att de har en formaliserad samverkan med Arbetsförmedlingen. Fokus ska vara samverkan på individnivå.

Bakgrund

En person som är arbetslös och har behov av ekonomiskt bistånd kan behöva ha kontakt med både socialtjänsten och med Arbetsförmedling för att få stöd att bli självförsörjande genom eget arbete. Socialstyrelsens öppna jämförelser¹ visar att en formaliserad samverkan mellan kommunen och Arbetsförmedlingen förekommer i relativt liten utsträckning. I 34 procent av landets kommuner fanns under 2012 en aktuell skriftlig överenskommelse med Arbetsförmedlingen.

Regeringen anser, enligt regeringsuppdraget, att det finns ett behov av att förbättra den strukturerade samverkan mellan socialtjänsten och Arbetsförmedlingen. Samverkan mellan myndigheterna bedöms ge förbättrade förutsättningar för enskilda arbetssökande med ekonomiskt bistånd att få det stöd som de behöver för att bli självförsörjande. Socialtjänsten och Arbetsförmedlingen har ansvar för att erbjuda detta men utifrån olika uppdrag. Välfungerande samverkansformer mellan myndigheterna bör syfta till att underlätta valet av de insatser den enskilde ska erbjudas.

Uppdragets genomförande

Vad är välfungerande samverkansformer?

Samverkan kan definieras på olika sätt. I det här uppdraget används som definition av samverkan att ”någon eller några tillför specifika resurser, kompetenser och/eller kunskaper till en uppgift som man gemensamt har att genomföra”.² De teoretiska

¹ Öppna jämförelser för ekonomiskt bistånd 2013

² Strategi för samverkan – kring barn och unga som far illa eller riskerar att fara illa, Socialstyrelsen; 2013.

utgångspunkterna som använts för att identifiera exempel på välfungerande samverkansformer är de faktorer som i forskning och litteratur på området har påvisats främja en framgångsrik samverkan. Det handlar om styrning, struktur och samsyn.³

Med styrning avses att den politiska och administrativa ledningen inom berörda organisationer aktivt tar ställning för samverkan. Struktur innebär att det finns en tydlighet när det gäller mål, målgrupp, yrkesroller, arbetsfördelning och rutiner för samverkan. En god struktur behövs för att överbrygga hinder i form av skilda regelsystem. Samsyn handlar om att utveckla former för kommunikation och gemensam värdegrund för att övervinna kulturella hinder i form av skilda kunskapsbakgrunder och synsätt.

Kartläggningen av samverkansformer

Uppdraget har utförts i tre delar:

- Kartläggning och urval av kommuner, där socialtjänsten och Arbetsförmedling bedöms ha utvecklat välfungerande samverkansformer
- Intervjuer med chefer och handläggare inom socialtjänsten och Arbetsförmedlingen i de utvalda kommunerna om vilka faktorer deltagarna beskriver som främjande för en god samverkan.
- Sammanställning av kunskaper och erfarenheter om fungerande samverkansformer till ett inspirationsmaterial

För att finna goda exempel på välfungerande samverkansformer har Socialstyrelsen och Arbetsförmedlingen valt att utgå dels från kommunernas rapportering till Socialstyrelsens öppna jämförelser⁴ av ekonomiskt bistånd, dels utifrån de tio kommuner som var med i Arbetsförmedlingens och Sveriges Kommuner och Landstings projekt Nationell Samverkan⁵.

³ Strategi för samverkan – kring barn och unga som far illa eller riskerar att fara illa, Socialstyrelsen; 2013.

⁴ Socialstyrelsens öppna jämförelser är återkommande indikatorbaserade jämförelser av kvalitet och resursförbrukning inom hälso- och sjukvård, socialtjänst och folkhälsa, som redovisas på regional-, landstings-, kommun-, eller enhetsnivå.

⁵ Pilotprojektet Nationell samverkan var ett projekt mellan Arbetsförmedlingen och Sveriges kommuner och landsting, SKL som pågick mellan oktober år 2013 till och med sista mars år 2014. I projektet ingick 10 kommuner och lokala Arbetsförmedlingar för att utveckla metoder och förbättra arbetet med samverkan. Syftet med projektet var att den lokala arbetsförmedlingen och kommunen tillsammans skulle kunna göra en tidig behovsbedömning och leverera rätt stöd till individen.

Urval

De ovan nämnda teoretiska utgångspunkterna (styrning, struktur och samsyn) har varit vägledande för att identifiera kommuner där socialtjänsten och Arbetsförmedlingen har utvecklat välfungerande samverkansformer. Urvalet av kommunerna har genomförts i en process i flera steg.

1. En förfrågan gick ut till samtliga kommuner som, 2013 och 2014, rapporterat till Socialstyrelsens öppna jämförelser om ekonomiskt bistånd (ÖJ) att de har en skriftlig överenskommelse om samverkan med Arbetsförmedlingen kring enskilda personer.
2. En fördjupad granskning av innehållet i överenskommelserna genomfördes utifrån de kriterier som enligt ÖJ bör ingå i en överenskommelse om samverkan. Det var 11 kommuner som bedömdes uppfylla de uppställda kriterierna (se bilaga 1 för mer detaljerad beskrivning av kriterierna).
3. I de 11 kommunerna som valts ut baserat på rapporteringen till ÖJ kontaktades cheferna för socialtjänstens enhet för försörjningsstöd och Arbetsförmedlingen för intervju per telefon kring deras samverkan.
4. De 10 kommunerna som varit med i pilotprojektet Nationell Samverkan kontaktades. Två kommuner valdes ut som, baserat på Arbetsförmedlingens erfarenheter av projektet, bedömdes ha utvecklat goda samverkansformer.
5. Det slutliga urvalet var 6 kommuner (av de totalt 21 som kontaktats) där fokusgrupper genomfördes med socialtjänstens och Arbetsförmedlingens personal om deras samverkansformer. De kommuner som valdes ut var: Ale, Fagersta, Lund, stadsdelen Spånga-Tensta, Söderhamn och Umeå. I urvalet har hänsyn tagits till den geografiska spridningen och kommunernas storlek.

Det har inte varit möjligt att objektivt bedöma vad som är välfungerande samverkansformer. Socialstyrelsen och Arbetsförmedlingen har gjort urvalet utifrån en kvalitativ bedömning baserat på den teoretiska referensramen om främjande faktorer för samverkan. Ytterligare ett kriterium vid urvalet var att cheferna inom socialtjänsten och Arbetsförmedlingen samstämmt uppgav att de hade välfungerande samverkansformer mellan sina respektive myndigheter.

Socialstyrelsen och Arbetsförmedlingen vill betona att det begränsade urvalet innebär att det inte går att utesluta att det runt om i Sverige i andra kommuner finns likvärdiga representanter för en välfungerande samverkan.

Fokusgrupper i sex kommuner

I de sex utvalda kommunerna har fokusgrupper genomförts med chefer och handläggare inom kommunens enhet för försörjningsstöd och arbetsmarknadsenhet samt det lokala arbetsförmedlingskontoret. Syftet med intervjuerna var att deltagarna skulle beskriva

sina samverkansformer och identifiera vilka faktorer deltagarna bedömer som främjande för en god samverkan. Intervjuerna genomfördes med stöd av en intervjuguide (se bilaga 2).

Sammanställning av ett inspirationsmaterial

De erfarenheter som förmedlades vid intervjuerna med Arbetsförmedlingens och socialtjänstens personal har dokumenterats i form av exempel på välfungerande samverkansformer från varje kommun. Inom ramen för uppdraget har även en genomgång av kunskapsläget i Sverige om främjande faktorer för samverkan genomförts. Resultat och erfarenheter från svensk forskning och aktuella utvecklingsarbeten om samverkan kring arbetslösa personer med ekonomiskt bistånd har sammanställts av professor Berth Danermark, Örebro Universitet.

Resultat

Socialstyrelsen och Arbetsförmedlingen har identifierat exempel på välfungerande samverkansformer mellan socialtjänsten och Arbetsförmedlingen i sex olika kommuner. De samlade kunskaperna och erfarenheterna som framkommit i uppdraget om vad som främjar en god samverkan har sammanställts och en särskild webbplats har skapats för att sprida detta. De lärdomar som Socialstyrelsen och Arbetsförmedlingen valt att lyfta fram på den gemensamma webbplatsen presenteras kort nedan.

Viktiga lärdomar om samverkan

En ledning som prioriterar samverkan

Samverkan är till stor del en ledningsfråga. Det är avgörande att ledningen prioriterar samverkan och att det finns drivande chefer som ser värdet i att initiera och utveckla samverkan, särskilt på mellanchefernivå eller andra chefer som står närmast det operativa arbetet.

En tydlig arbetsstruktur med ansvarsfördelning, kontaktvägar och rutiner

En viktig förutsättning för samverkan är att ha en tydlig och funktionell struktur för ansvarsfördelning, kontaktvägar och gemensamma rutiner. Det underlättar också att formalisera en sådan struktur i skriftliga överenskommelser – det blir mer förutsägbart, transparent och minskar personberoendet. För att samverkan ska fungera på lång sikt är det viktigt att bygga strukturen på roller och inte på enskilda personer.

Stabila organisationer

Det är lättare att ha en god samverkan om de samverkande organisationerna inte påverkas av återkommande organisationsförändringar eller en hög personalomsättning. För att undvika att de förändringar som uppstår i organisationen ska ha negativ effekt på samverkan behöver det finnas en strategi för hur upparbetade samverkansstrukturer, i form av exempelvis kontaktvägar, gemensamma rutiner och ansvarsfördelning, kan anpassas efter nya förutsättningar.

Kunskap om och respekt för varandra

Kunskap om och respekt för varandras uppdrag och professioner är också en framgångsfaktor för god samverkan. Genom att ha kunskap om vad de andra parterna ska och kan göra undviker man felaktiga förväntningar på varandra, kan ta tillvara de kompetenser som finns inom olika professioner, och samtidigt berikar de olika perspektiven arbetet. Samverkan underlättas också av att deltagarna ser likadant på problem, behov och åtgärder på samverkansområdet.

Gemensamma målgrupper och mål

Det är viktigt att utgå från en gemensam målgrupp och tydliga gemensamma mål. Det skapar tydlighet och en gemensam grund för vad samverkan ska handla om och vad den ska leda till. Målen bör vara långsiktiga och mätbara. För att utveckla en långsiktig god samverkan är det viktigt att också utvärdera den regelbundet och visa att den leder till en bättre arbetsprocess och bättre resultat.

Gemensamma forum och rutiner för beslut

För att samverkansarbetet ska fungera är det avgörande att det finns en regelbunden kommunikation och etablerade former för hur samverkansgruppen ska fatta gemensamma beslut. I praktiken kan formerna för samverkan vara uppbyggd på olika sätt. Men det behöver finnas både informella och formella mötesplatser, och det är en fördel att vara placerade på samma ställe fysiskt. Det skapar kortare beslutsvägar och mer möjligheter till informella kontakter, något som kan öka tilliten mellan de samverkande parterna.

Fokus på varje individs behov

Det gemensamma arbetet bör i första hand fokusera på varje individs behov, snarare än vad som är enklast för de enskilda, samverkande organisationerna. Det är lättare att arbeta konstruktivt och flexibelt med individen i fokus, och det leder också ofta i sin tur till bättre samverkan.

Kunskap om samverkan hos varje organisation som deltar

För att utveckla en hållbar samverkan krävs att organisationerna som deltar har kunskap om samverkan och ett systematiskt förändringsarbete. Därför är det viktigt att lägga tid på att utveckla en samverkanskunskap inom varje organisation, det vill säga kunskap och förståelse för samverkansprocessen grundläggande förutsättningar. Utifrån en sådan kunskap kan sedan varje organisation analysera sin egen samverkan och identifiera vad som underlättar eller försvårar den, och också vidareutveckla samverkan.

En webbplats för att sprida kunskap om samverkan

En särskild webbplats har skapats för att sprida den kunskap och de erfarenheter som framkommit i uppdraget om välfungerande samverkansformer (www.godsamverkan.se). Syftet med materialet är att inspirera personal inom de lokala Arbetsförmedlingskontoren och inom kommunernas socialtjänst och arbetsmarknadsenheter att utveckla en funktionell och hållbar samverkan.

Innehållet på webbplatsen består av en presentation av de sex utvalda exemplen på välfungerande samverkan mellan Arbetsförmedlingen och socialtjänsten, en sammanfattning av viktiga lärdomar från dessa exempel (tänkvärt, erfarenheter, tips och råd) och en sammanställning av kunskap och erfarenheter om vad som främjar en framgångsrik samverkan. På webbsidan finns även några kortare filmer att titta på för att

inspirera till att läsa materialet. Webbplatsen kommer att finnas tillgänglig under en begränsad tidsperiod (2 år) via Arbetsförmedlingens, Socialstyrelsens och Sveriges kommuner och landstings webbplatser. Arbetsförmedlingen kommer ansvara för administrationen av webbplatsen.

Arbetsförmedlingen kommer också under våren 2015 genomföra regionala dialogkonferenser för lokala arbetsförmedlingschefer och företrädare för alla kommuner om utvecklad samverkan mellan Arbetsförmedling och kommun för att minska ungdomsarbetslösheten. De lärdomar och erfarenheter som framkommit i arbetet med detta uppdrag kommer vara ett av underlagen i dessa konferenser där information om webbsidan också kommer ges.

Avslutande diskussion

Det finns ett behov av samverkan mellan socialtjänsten och Arbetsförmedlingen kring arbetslösa personer som har ekonomiskt bistånd. Det är en tydlig slutsats från intervjuerna med socialtjänstens och Arbetsförmedlingens personal i det här uppdraget. Genom en väl organiserad samverkan kan resurser användas mer effektivt, arbetsflödet går smidigare och gemensamma mål kan i högre grad uppnås än utan samverkan. Att människor ska komma ut i arbetslivet och nå självförsörjning är gemensamma mål för både Arbetsförmedling och socialtjänsten. Detta framkommer också tydligt vid intervjuerna att individens behov av stöd för att komma i arbete står i fokus för myndigheternas samverkan. Den bakomliggande problematiken och orsakerna till någons arbetslöshet kan ofta vara komplexa och mångfacetterade. Inte sällan behövs insatser från både Arbetsförmedling och socialtjänsten för att en person ska få det stöd han eller hon behöver för att möta arbetsmarknadens krav och snabbare komma ut i jobb.

Samverkan kan beskrivas som ett organisatoriskt sätt att lösa en utmanande uppgift som den egna organisationen inte klarar av på egen hand. Det är också en av de erfarenheter som socialtjänsten och Arbetsförmedlingen förmedlar vid intervjuerna. Samverkan leder till att myndigheterna tillsammans, utifrån sina respektive uppdrag och professioner, kan optimera arbetet med individens bästa i fokus. Vid en av intervjuerna beskrev deltagarna detta med att *"vi ska inte ta över varandras uppdrag – utan vi ska komplettera varandra"*. Intervjuerna ger en samstämmig bild av att en väl fungerande samverkan minskar dubbelarbetet och myndigheterna får en bättre helhetsbild av kundernas/klienternas förutsättningar, behov och aktiviteter. Det i sin tur resulterar i att arbetsförmedlingen och socialtjänsten kan komma in tidigare med rätt typ av insatser, stöd och uppföljning så att personer snabbare kan komma i arbete och självförsörjning.

En erfarenhet som förmedlas från intervjuerna är att det krävs initiativ och engagemang från ledningen, politiska och administrativa, för att driva på att samverkan kommer igång

och blir en del av det dagliga arbetet. En tydlig styrning, t.ex. genom olika former av avtal eller överenskommelser kan vara ett sätt att åstadkomma det.

Ett annat återkommande budskap är att det behövs kunskap och förståelse för varandras regelverk och uppdrag för att utveckla en god samverkan. En kunskap som innebär att medarbetarna lär sig förstå och uppskatta varandras kompetenser, vilket skapar större tillit och förtroende för respektive yrkesgrupps professionella bedömningar. I de exempel på fungerande samverkansformer som identifierats har myndigheterna på olika sätt organiserat arbetet kring den erfarenheten genom att skapa olika forum och former för dialog, information och erfarenhetsutbyten.

Samverkan är dock en process som ständigt behöver utvecklas och underhållas. Det finns inte en färdig modell för en väl fungerande samverkan utan formerna för samverkan ser olika ut beroende på lokala omständigheter. En viktig faktor i sammanhanget är att all samverkan handlar om att yrkesgrupper och därmed enskilda individer interagerar. Samverkan är till sin natur relationell och handlar om att få till stånd dialog och kommunikation mellan de samverkande parterna. De exempel som lyfts fram i uppdraget visar också att samverkan kan organiseras på olika sätt, men med individen i centrum hittas olika praktiska lösningar för att nå gemensamma målsättningar. Samtidigt finns ett antal faktorer som verkar vara gemensamma för väl fungerande samverkan. Kunskap om och förståelse för vilka dessa faktorer är skapar förutsättningar för att bygga en effektiv och hållbar samverkan.

Uppdraget har handlat om att kartlägga, sammanställa och sprida exempel på väl fungerande samverkansformer mellan Arbetsförmedlingen och kommunernas socialtjänst. Det har inte varit en heltäckande kartläggning utan ett begränsat urval har gjorts. Även med hänsyn till detta finns dock mycket som tyder på att det finns en stor potential i en mer utvecklad samverkan mellan Arbetsförmedlingen och kommunernas socialtjänst.

De lärdomar och erfarenheter som framkommit i arbetet med detta uppdrag kommer vara en del i Arbetsförmedlingens fortsatta arbete med att utveckla sin samverkan med kommuner. Socialstyrelsen kommer att fortsätta följa upp hur samverkan sker mellan socialtjänsten och Arbetsförmedlingen kring arbetslösa personer med ekonomiskt bistånd genom Socialstyrelsens öppna jämförelser av ekonomiskt bistånd. Genom att kontinuerligt redovisa resultat för indikatorer som belyser samverkan mellan socialtjänsten och Arbetsförmedlingen i enskilda ärenden vill Socialstyrelsen stimulera utvecklingen. En jämförelse mellan åren 2012-2014 visar också att det skett en positiv utveckling och antalet kommuner som har en formaliserad samverkan mellan socialtjänstens enhet för ekonomiskt bistånd och Arbetsförmedlingen har ökat.⁶

⁶ Öppna Jämförelser av ekonomiskt bistånd 2014; Socialstyrelsen

Bilaga 1.

Urvalet av kommuner utifrån resultaten i Öppna Jämförelser

Kriterierna för att uppfylla Indikatorn om extern samverkan i Öppna Jämförelser är att det den 1 april 2013 och den 1 april 2014 fanns en aktuell överenskommelse mellan kommunen och Arbetsförmedlingen (upprättat eller följt upp överenskommelsen det senaste året). Överenskommelsen ska vara skriftlig och beslutad på ledningsnivå. Den ska dels beskriva ett bestämt tillvägagångssätt för hur samverkan ska genomföras dels ange ansvarsfördelningen med eller utan ekonomiska åtaganden.

61 kommuner uppfyllde kriterierna för indikatorn och hade rapporterat att de hade en gemensam skriftlig överenskommelse om samverkan med arbetsförmedlingen. Dessa kommuner fick en förfrågan per e-post (utskick den 15/9 med påminnelse den 22/9) att skicka sin aktuella överenskommelse om samverkan med arbetsförmedlingen.

46 kommuner/stadsdelar svarade på förfrågan, varav 8 meddelade att de inte hade någon formell skriftlig överenskommelse. Fyra stadsdelar inom Stockholm stad och tre stadsdelar inom Göteborg skickade en överenskommelse som visade sig vara stadens gemensamma övergripande överenskommelse och kom därför att räknas som en per stad. Tre kommuner som svarat att de har överenskommelser deltar i Arbetsförmedlingens nationella projekt om samverkan och kommer därför att ingå i den urvalsprocessen. Urvalet baseras således på 30 kommuners/stadsdelars överenskommelser. En granskning av dessa överenskommelser resulterade i projektgruppens bedömning att 11 kommuner eller stadsdelar har överenskommelser som uppfyllde kriterierna om att:

- Överenskommelsen är aktuell (upprättad eller hade följts upp under 2013/2014),
- beslutad på ledningsnivå,
- innehöll syfte eller mål för samverkan, där fokus är samverkan kring enskilda individer,
- målgrupp/målgrupper, samt
- ett tillvägagångssätt för hur samverkan ska ske och ansvarsfördelning mellan myndigheterna.

Projektgruppen har varit generös i bedömningen av överenskommelserna. Innehållet i överenskommelserna varierar stort mellan kommunerna vad gäller omfattning och konkretisering.

19 kommuner valdes bort med motiveringarna att överenskommelserna enbart gällde samverkan enligt FINSAM (7 kommuner), eller enbart vissa nyanlända utifrån etableringsreformen (4 kommuner) eller inte innehöll något om tillvägagångssätt, inte gällde samverkan kring enskilda eller var daterad flera år tillbaka (8 kommuner).

Bilaga 2

Intervjuguide för fokusgrupp kring välfungerande samverkansformer⁷

Introduktion

- Introduktion om uppdraget.
- Presentationsrunda (namn, roll, år i yrket).
- Konfidentialitet. När vi använder citat skriver vi aldrig ut namn.
- Metoden; Högt till tak. Viktigt att alla kommer till tals etc.
- Dokumentation och faktagranskning

Upplägg för samverkan - samverkansformer

- Hur är samverkan mellan kommunen (Socialtjänst och ev. arbetsmarknadsenhet) och den lokala Arbetsförmedlingen kring personer som är arbetslösa och har behov av ekonomiskt bistånd upplagd i just er kommun? (Lyssna efter fokus på samverkan i exempelvis: arbetsdelning, rutiner, roller och ansvar, gemensamma metoder och system)

- o Vilka deltar?
- o Hur pass formaliserad är samverkan? (Lyssna efter fokus på samverkan i exempelvis: styrning från ledningarna, mål, efterfrågan på resultat, uppdragsformuleringar, regelverk, ekonomiska åtaganden)
- o Vad innebär samverkansavtalet för er i det dagliga arbetet?
- o Vad är syftet och målet med samverkan?
- o Finns det en samsyn mellan kommun och arbetsförmedling samt mellan chefer och medarbetare? (Lyssna efter fokus på samverkan i exempelvis: värdegrund och gemensam problembild, kunskap, gemensam definition och terminologi, prioriteringar, tidsperspektiv)
- o Vilken roll har den enskilde individen i ert sätt att samverka? (delaktighetsperspektiv, trepartssamtal osv?)
- o Vad skulle ni säga utmärker ert sätt att samverka kring personer som är arbetslösa och har behov av ekonomiskt bistånd?
- Vad är bakgrunden till att ni har valt den samverkansform ni har?
 - o Hur länge har ni arbetat på detta sätt?
 - o Vad är motivet till att ni valde denna samverkansform?
 - o Vem var/är drivande (*t.ex. i att arbeta fram ett samverkansavtal, att ytterligare utveckla samverkan osv*)

⁷ För att genomföra fokusgrupperna har Socialstyrelsen och Arbetsförmedlingen använt sig av externa konsulter från Governo AB.

Hur samverkan fungerar

- Vad är er uppfattning om hur pass väl samverkansformen fungerar? *Jämför gärna med tidigare erfarenheter.* I vilken grad möter den samverkansform ni har idag det behov som finns av samverkan?

- Vad är det konkret som fungerar bra? Vad konkret finns det för svårigheter?

- Vilken konkret nytta ser ni att ert sätt att samverka innebär för den enskilde individen? *Kom gärna med exempel.*

- Följer ni upp resultatet av samverkan för den enskilde individen?
- Hur genomförs i så fall den uppföljningen? Vilka tar del av resultatet och hur används det?
- Underlättar samverkan valet av insatser som den biståndssökande erbjuds? Hur?
- Underlättar samverkan uppföljningen av de insatser som ges inom Arbetsförmedlingen, för att socialtjänsten ska kunna bedöma behovet av kompletterande stödinsatser?
- Underlättar samverkan kontroll av att den biståndssökande står till arbetsmarknadens förfogande och är aktivt arbetssökande?

- Ser ni att det finns andra typer av effekter av samverkan? (*effektivitet, transparens etc.*)

Framgångsfaktorer för samverkan

- Vad är det som gör att ni har fått samverkan att fungera hos just er - avseende nyttorna för den enskilde individen som ni har nämnt? Ge gärna konkreta exempel – i det dagliga arbetet och mer strategiskt

- Är det någonting som ni ser att ni verkligen har lyckats med – som har haft särskilt stor betydelse för den enskilde individen. Ge gärna konkreta exempel.

- Om ni skulle ge råd till en annan kommun, som inte har kommit lika långt i detta arbete – vad är mest centralt för att lyckas med samverkan som konkret ger nytta för den enskilde individen?

Hinder och utvecklingsområden

- Beskriv vad det finns för svårigheter och hinder i vardagen som står i vägen för samverkan?

- Vad får det för konsekvenser för individen? *Ge gärna konkreta exempel.*

- Hur har ni hanterat svårigheterna?

- Ser ni att det finns behov av att utveckla er samverkan framöver?

- I så fall, på vilket sätt?

Avslutning och nästa steg

- Är det någonting som ni vill lägga till?

- Nästa steg: Governo sammanställer (ca 3-5 sidor) – skickar den X dec till en person i fokusgruppen för faktagranskning (som gärna får samordna detta i gruppen som helhet) – kartläggning som helhet klar 15 jan – ev. något om när inspirationsmaterialet ska vara klart)

- Utse en kontaktperson för faktagranskning

